

Фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам: Верховна Рада прийняла Закон

18.8.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

18 серпня 2026 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» (реєстр. №10399). Документ пропонує нову, більш гнучку модель фінансування здобуття вищої освіти, у центрі якої перебуває вступник, його академічні досягнення, освітній вибір та потреби держави у підготовці кваліфікованих фахівців. При цьому зберігається право громадян на безоплатне здобуття вищої освіти за рахунок державних та регіональних бюджетних місць, а також удосконалюються механізми державного замовлення для підготовки фахівців у сферах безпеки та оборони.

Одночасно Закон розширює інструменти державної підтримки через запровадження системи державних грантів на навчання. Документ передбачає надання академічних грантів для вступників із високими результатами навчання, грантів Героїв для ветеранів війни, осіб з інвалідністю внаслідок війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, та постраждалих учасників Революції Гідності, соціальних грантів для окремих категорій громадян, які потребують додаткової підтримки, а також спеціальних грантів для осіб із визначними досягненнями у сфері культури, мистецтва та спорту. Крім того, Закон передбачає надання державного гранту для підготовки офіцерів запасу у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, що дозволить повністю або частково компенсувати вартість такої підготовки.

Окремим напрямом прийнятого акта є розвиток освіти впродовж життя. Документ створює умови для повторного здобуття освіти за тим самим рівнем вищої освіти, за умови наявності визначеного страхового стажу після завершення попереднього навчання, що сприятиме професійній перепідготовці громадян, здобуттю нових компетентностей та адаптації до потреб сучасного ринку праці.

Реалізація положень Закону дозволить забезпечити більш адресне та справедливе використання бюджетних коштів, розширити можливості доступу до вищої освіти, посилити роль регіонів у підготовці кадрів та краще узгодити систему вищої освіти з потребами економіки та відновлення України.

Прийнятий Закон України розроблено з урахуванням результатів дворічного експериментального проекту щодо запровадження державних грантів на здобуття вищої освіти. Практичне застосування грантової моделі дозволило оцінити її ефективність, виявити потенційні ризики та напрацювати пропозиції щодо вдосконалення механізмів фінансування вищої освіти.

<https://www.rada.gov.ua/news/razom/274715.html>